

Is le meaisínaistriúchán [Nasc] a gineadh aistriúchán an leathanaigh seo. Is féidir earráidí a bheith i meaisínaistriúcháin a d'fhéadfadh soiléireacht agus cruinneas a laghdú; ní ghlacann an tOmbudsman aon dliteanas i leith aon neamhréireachtaí. Chun an fhaisnéis is iontaofa agus an deimhneacht dhlíthiúil a fháil, féach ar an leagan foinseach i Béarla atá nasctha thuas. Chun tuilleadh eolais a fháil féach ar ár [mbeartas teanga agus aistriúcháin \[Nasc\]](#).

Cinneadh i gcás 766/2018/PL agus 1082/2018/PL maidir leis an gcaoi a ndearna an Ghníomhaireacht Eorpach Ceimiceán comhairliúchán maidir le togra chun srian a chur ar luaidhe i bpiléir

Cinneadh

Cás 766/2018/PL - Tosaithe an 09/07/2018 - Cinneadh an 16/07/2019 - Institiúid ábhartha
An Ghníomhaireacht Eorpach Ceimiceán (Níl aon údar le fiosrúcháin bhreise) |

Cás 1082/2018/PL - Tosaithe an 09/07/2018 - Cinneadh an 16/07/2019 - Institiúid ábhartha
An Ghníomhaireacht Eorpach Ceimiceán (Ní bhfuarthas drochriarachán) |

Baineann an cás leis an gcaoi a ndearna an Ghníomhaireacht Eorpach Ceimiceán (ECHA) comhairliúchán le geallsealbhóirí maidir le togra chun srian a chur ar luaidhe a úsáid i bpiléir i mbogaigh. Bhí fadhbanna ag an ngearánach le foclaíocht na gceisteanna agus de thairbhe gur i mBéarla amháin a bhí an comhairliúchán ar fáil.

Measann an tOmbudsman go bhfuil rannpháirtithe in ann a gcuid tuairimí a chur in iúl gan srian mar gheall ar na ceisteanna, agus ar an deis tuairimí ginearálta a sheoladh. Maidir le teangacha, áfach, chinn an tOmbudsman nach raibh foras ag ECHA Béarla amháin a úsáid.

Dá bhrí sin, fáiltíonn an tOmbudsman roimh thiomantas ECHA machnamh a dhéanamh sa todhchaí ar chodanna dá chomhairliúcháin ar a laghad a aistriú go teangacha eile. I gcás ina gcuireann ECHA srian ar úsáid teangacha, ba cheart cosaintí ábhartha a chur i bhfeidhm, amhail achoimre i ngach teanga oifigiúil an Aontais Eorpaigh a chur ar fáil, ábhar tacaíochta ábhartha a chur ar fáil ina oiread sin teangacha agus is féidir agus, thar aon rud eile, soiléiriú gur féidir freagraí a chur isteach in aon teanga oifigiúil de chuid an AE. Is ceart bunúsach é an ghné dheireanach seo.

Dhún an tOmbudsman an cás trí mholadh a dhéanamh do ECHA fadhbanna comhchosúla a sheachaint amach anseo.

Cúlra an ghearáin

1. Ghlac an gearánach, Feisire Éireannach, ceist faoin gcaoi a ndearna an Ghníomhaireacht Eorpach Ceimiceán (ECHA) comhairliúchán le páirtithe leasmhara maidir le togra chun srian a chur ar úsáid luaidhe agus a comhdhúile in urchair ghunna a úsáidtear i limistéir bhogaigh san Aontas [1] .
2. I mí an Mhárta 2018, scríobh an gearánach chuig ECHA chun a ábhair imní a chur in iúl, go háirithe maidir leis an ardán ar líne chun páirt a ghlacadh sa chomhairliúchán, foclaíocht na gceisteanna a mheas sé a bheith ar thús cadhnaíochta, agus maidir leis an bhfóras nach raibh an comhairliúchán ar fáil ach i mBéarla amháin.
3. Agus é míshásta le freagra ECHA, chuaigh an gearánach i dteagmháil leis an Ombudsman an 19 Aibreán 2018.

An fiosrúchán

4. D'oscail an tOmbudsman fiosrúchán ar i) foclaíocht na gceisteanna a chuir ECHA, agus ii) go raibh an comhairliúchán ar fáil i mBéarla amháin.

Argóintí a chuirtear faoi bhráid an Ombudsman

5. **Dúirt** ECHA gur ceapadh na ceisteanna d'fhonn faisnéis a fháil faoi ghnéithe éagsúla den tsaincheist fhoriomlán a measadh a bheith tábhachtach. Mar sin féin, níor chuir aon rud cosc ar rannpháirtithe barúlacha breise agus níos ginearálta a dhéanamh.
6. Maidir leis an teanga, dúirt ECHA nach raibh an comhairliúchán dírithe ar an bpobal i gcoitinne, ach ar spriocphobal a bhfuil saineolas eolaíoch agus teicniúil ábhartha aige. D'éiligh sé gurb é Béarla teanga choiteann na cumarsáide i measc na n-eolaithe agus na ngeallsealbhóirí atá ag obair ar rialáil ceimiceán agus ar chosaint an chomhshaoil. Is é sin an fáth a n-úsáideann ECHA Béarla mar theanga dá chomhairliúcháin. Mar sin féin, tá cead ag rannpháirtithe a n-aighneachtaí a chur isteach in aon cheann de theangacha oifigiúla an Aontais.
7. D'ainneoin sin, d'admhaigh ECHA go bhféadfadh sé a bheith úsáideach, i gcásanna áirithe, codanna áirithe de chomhairliúchán a chur ar fáil i dteangacha seachas an Béarla. Dá bhrí sin, déanfaidh sé a mhachnamh ar chodanna dá chomhairliúcháin a dhréachtú i dteangacha eile de chuid an Aontais amach anseo.

Measúnú an Ombudsman

Foclaíocht na gceisteanna

8. Sholáthair an chéad chuid den chomhairliúchán [2] cúlra an togra chun úsáid luaidhe agus a comhdhúile in urchair ghunna a shrianadh: an raon feidhme, an réasúnaíocht agus na torthaí a bhfuiltear ag súil leo. Sna ranna sin, leagann ECHA amach go soiléir a sheasamh agus tháinig sé ar an gconclúid *“go bhfuil an srian atá beartaithe in-fhorfheidhmithe (is ann do roghanna malartacha indéanta teicniúla), infhorfheidhmithe, inbhainistithe do na gníomhaithe éagsúla lena mbaineann agus go bhfuil sé comhréireach”*. Sa dara cuid, d'iarr ECHA ar gheallsealbhoirí freagra a thabhairt ar chúig cheist agus ar fhocheisteanna éagsúla, a dtaithí ar roinnt saincheisteanna a roinnt agus *“faisnéis shonrach a chur isteach, chomh maith le barúlacha maidir leis an sainchomhad foriomlán”*.

9. Ní gá go leagfaí amach seasamh in ECHA agus go n-iarrtar aiseolas air, ann féin. Tríd an méid sin a dhéanamh, thug ECHA deis do fhreagróirí measúnú criticiúil a dhéanamh ar a thogra. Thairis sin, thug ECHA an deis do pháirtithe leasmhara barúlacha agus faisnéis a chur isteach maidir leis an srian foriomlán atá beartaithe, agus ní hamháin maidir leis na ceisteanna sonracha a cuireadh.

10. Dá bhrí sin, ní aimsíonn an tOmbudsman aon drochriarachán maidir leis an ngné seo den ghearán.

Teanga an chomhairliúcháin

11. Is é tuairim an Ombudsman, i gcás ina ndéanann institiúid nó gníomhaireacht de chuid an Aontais comhairliúchán poiblí, gur cheart go mbeadh sé mar aidhm aige, mar phrionsabal, na doiciméid a chur ar fáil i dteangacha oifigiúla uile an Aontais ag tús an phróisis comhairliúcháin. [3]

12. D'fhéadfadh sé go mbeadh gá le srianta teanga i gcúinsí áirithe. D'fhéadfadh sé go mbeadh cásanna ann ina mbeadh sé iomchuí do ghníomhaireacht speisialaithe de chuid an Aontais, amhail ECHA, comhairliúchán a dhéanamh i níos lú teanga nó i dteanga amháin go deimhin. Ba cheart, áfach, bonn cirt oibiachtúil a bheith leis na srianta sin, iad a bheith réasúnach agus comhréireach leis an aidhm atá á saothrú [4].

13. Is í an cheist don Ombudsman sa chás seo an raibh údar le húsáid eisiach an ECHA as Béarla ina chomhairliúchán, an raibh sé réasúnta agus comhréireach leis an aidhm a bhí á saothrú.

14. Maidir leis an aidhm, bhí ECHA ag ullmhú 'sainchomhad srianta' mar a thugtar air [5] don Choimisiún Eorpach, a bhí den tuairim go bhféadfadh sé go n-iarrfaí bearta ar leibhéal AE chun úsáid luaidhe in urchair ghunna i limistéir bhogaigh a rialú.

15. **Deir suíomh gréasáin** ECHA go bhfuil comhairliúcháin i nósanna imeachta srianta poiblí [6] agus go bhfuil siad dírithe ní hamháin ar gheallsealbhoirí a bhaineann leis an tionscal, ach ar an

tsochaí shibhialta agus ar shaoránaigh aonair [7] . Ar an gcaoi chéanna, agus an nós imeachta srianta á mhíniú aige ar a shuíomh gréasáin, tagraíonn an Coimisiún do na comhairliúcháin sin mar chomhairliúcháin phoiblí agus tugann sé cuireadh do dhuine ar bith a bheith rannpháirteach [8] . Cé go leagann ECHA amach go n-úsáideann sé an téarma ‘comhairliúchán poiblí’ chun béim a leagan air go ndéantar é ar bhealach trédhearcach “poiblí”, áitíonn an tOmbudsman nach é seo an bhrí a thuigtear go ginearálta leis an téarma.

16. D’áitigh ECHA go raibh údar maith leis an gcomhairliúchán seo a dhéanamh i mBéarla amháin, toisc gur grúpa speisialaithe geallsealbhóirí a bhí sa spriocphobal, seachas an pobal i gcoitinne. Dúirt ECHA gurb é *an Béarla anois an teanga choiteann chumarsáide i measc na n-eolaithe agus na ngeallsealbhóirí atá ag obair ar rialáil ceimiceán agus ar chosaint an chomhshaoil*’.

17. Ós rud é go luaitear ar shuíomh gréasáin ECHA go bhfuil comhairliúcháin i nósanna imeachta srianta poiblí agus go bhfuil siad dírithe ní hamháin ar gheallsealbhóirí a bhaineann leis an tionscal, ach ar an tsochaí shibhialta agus ar shaoránaigh aonair freisin, measann an tOmbudsman nach leor an bonn cirt sin. Bhí tionchar díreach ag an togra srianta ar úinéirí gunnaí, a bhfuil an chuma ar a lán acu gur feirmeoirí iad. Cé go ndéanann an gearánach ionadaíocht ar phobal a labhraíonn Béarla den chuid is mó, ní dócha go mbeidh an rud céanna fíor i gcás daoine agus eagraíochtaí comhchosúla i dtíortha eile san AE.

18. Tarraingíonn an tOmbudsman aird ECHA freisin ar na hiarmhairtí diúltacha do theangacha eile AE ina dtugtar post pribhléide do theanga amháin, sa chás seo, don Bhéarla i bhfearann ar leith. [9] Ní mór d’institiúidí, do ghníomhaireachtaí agus do chomhlachtaí uile an Aontais a bheith ar an airdeall maidir le ‘tuar an Bhéarla a chomhlíonadh féin’ a bheith á úsáid níos mó de réir a chéile mar gheall ar argóintí go bhfuil sí anois ina teanga cheannasach i réimse ar leith, rud a lagaíonn an chás níos faide fós maidir le teangacha eile de chuid an Aontais a úsáid.

19. Fáiltíonn an tOmbudsman roimh thiomantas ECHA féachaint an bhféadfaí cuid dá chomhairliúcháin a aistriú amach anseo san oiread teangacha agus is gá. I gcás ina gcuireann ECHA srian ar úsáid teangacha, ba cheart dó coimircí ábhartha a chur i bhfeidhm amhail achoimre a chur ar fáil i dteangacha oifigiúla uile an Aontais, ábhar tacaíochta ábhartha a chur ar fáil san oiread teangacha agus is féidir agus, thar aon ní eile, a shoiléiriú gur féidir freagraí a chur isteach in aon teanga oifigiúil de chuid an Aontais. Is ceart bunúsach í an ghné dheireanach sin. [10]

20. Cé gur easnamh é mainneachtain ECHA údar leordhóthanach a thabhairt lena úsáid eisiach Béarla sa chás seo, níl aon léiriú ann nach raibh deis ag grúpaí ná ag daoine aonair a bhí ag iarraidh ionchur a sholáthar é sin a dhéanamh. Mar a leagtar amach go mionsonraithe i bhfreagra ECHA ar an Ombudsman, chuaigh ECHA i dteagmháil go forleathan le páirtithe leasmhara, agus rinne sé teagmháil réamhghníomhach chun an rannpháirtíocht is mó is féidir a lorg ar fud na hEorpa.

21. Dá bhrí sin, dúnnann an tOmbudsman an chás seo ar an bhforas nach bhfuil údar le tuilleadh fiosrúchán. Chun fadhbanna comhchosúla a sheachaint amach anseo, leagfaidh sí amach

moladh maidir le feabhas a chur ar ECHA.

Conclúid

Bunaithe ar an bhfiosrúchán, dúnann an tOmbudsman an cás seo leis an gconclúid seo a leanas:

Cé go measann an tOmbudsman gur theip ar ECHA bonn cirt leordhóthanach a thabhairt maidir leis an úsáid eisiach a bhaineann sé as Béarla sa chomhairliúchán seo, níl údar le tuilleadh fiosrúchán ag an gcéim seo.

Moladh maidir le feabhsúchán

Beidh an tOmbudsman ag scríobh go luath chuig institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí uile an AE chun aiseolas a lorg faoina dréacht-treoirlínte maidir le húsáid teangacha oifigiúla an AE agus cumarsáid á déanamh aici leis an bpobal. Spreagann an tOmbudsman an Ghníomhaireacht Eorpach Ceimiceán chun páirt a ghlacadh sa phróiseas seo, mar atá déanta aici cheana féin mar fhreagra ar a comhairliúchán poiblí ar an ábhar. A luaithe a ghlacfar na treoirlínte, tá an tOmbudsman ag súil go ndéanfaidh ECHA athbhreithniú ar a chleachtais.

Cuirfear an gearánach agus an Ghníomhaireacht Eorpach Ceimiceán ar an eolas faoin gcinneadh sin .

Emily O'Reilly

An tOmbudsman Eorpach

Strasbourg, 16/07/2019

[1] Chuir an Ghníomhaireacht Eorpach Ceimiceán (ECHA) tuarascáil isteach ina moltar *“srian ar urchair ghunna le haghaidh lámhach le gunna gráin laistigh de bhogach nó i gcás ina dtiocfadh urchair ghunna caite i dtír laistigh de bhogach”*. Tháinig sé sin sna sála ar chomhairliúchán a bhí ar siúl idir an 21 Meitheamh agus an 21 Nollaig 2017. Tá tuilleadh eolais le fáil ag: <https://echa.europa.eu/documents/10162/d7fb96cf-7956-7406-3568-399ca20151e0> [Nasc].

[2] Ar fáil ag:

<https://echa.europa.eu/documents/10162/d7fb96cf-7956-7406-3568-399ca20151e0> [Nasc].

[3] Féach, mar shampla, cinneadh an Ombudsman i gcás 640/2011/AN, mír 69, ar fáil ag:

<http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/decision.faces/en/12009/html.bookmark> [Nasc]

[4] Féach tuairim Poiares Maduro ón Abhcóide Ginearálta i gCás C-160/03, míreanna 38-44:

<http://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?text=&docid=49769&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&>
[Nasc]

[5] Is bearta rialála iad nósanna imeachta srianta chun sláinte an duine agus an comhshaol a chosaint ar rioscaí do-ghlactha a bhaineann le ceimiceáin. D'fhéadfadh srianta teorainn nó toirmeasc a chur ar mhonarú, cur ar an margadh nó úsáid substainte. Leagtar amach na nósanna imeachta in Airteagail 69-73 de Rialachán 1907/2006 maidir le Clárú, Meastóireacht, Údarú agus Srianadh Ceimiceán (REACH) agus lena mbunaítear Gníomhaireacht Eorpach Ceimiceán. Ar fáil ag:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?qid=1532936325230&uri=CELEX:02006R1907-20180509>
[Nasc].

[6] Ba é 'Comhairliúchán poiblí' an teideal a bhí ar an gcomhairliúchán sa chás seo.

[7] Ar shuíomh gréasáin ECHA maidir le comhairliúcháin phoiblí i nósanna imeachta srianta, sainmhínítear an spriocphobal mar *"cuideachtaí, eagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht ar an tionscal nó ar an tsochaí shibhialta, saoránaigh aonair, chomh maith le húdaráis phoiblí"*. Ar fáil ag: <https://echa.europa.eu/public-consultations-restrictions-related> [Nasc];

[8] Suíomh gréasáin an Choimisiúin Eorpaigh ina mínítear nósanna imeachta srianta REACH, atá ar fáil ag: https://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/restrictions_en [Nasc]

[9] Féach mír 14 de chinneadh an Ombudsman le déanaí i gcás 1128/2018/TM atá ar fáil ag: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/115820>

[10] Airteagal 41(4) de Chairt an Aontais Eorpaigh.